

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

IDŐSZAKI KIADVÁNYA

9. SZÁM

2014 JANUÁR-MÁRCIUS

IMPRESSZUM

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

MEGJELENIK : negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: az alapítvány elnöke és kuratóriumi tagjai

A kuratórium elnöke: Varga Sándor

A kuratórium tagjai: Eszteró Lajos †

Tóth Sándor

Vajó Sándor

Virágh Dezső

LEVELEZÉSI CÍM: Varga Sándor Nyírtura, Rózsa u. 10. 4532

EMAIL CÍM: vargasa@freemail.hu

Tisztelt Madárbarát

Kiadványunk 9. számával az alapítványi hírmondónk a 3. évfolyamába lépett. A megszokott 2-3 rovatából reményeink szerint talán néhány hasznos információ is eljutott a hazai madárkedvelőkhöz, mind Siroki Zoltán munkásságáról, mind a hazai díszmadártenyésztés jelenlegi eredményeiről. Az idei év kiadványaiban is igyekszünk a legérdekesebb tenyészeredményekről beszámolni, illetve Siroki Zoltán irodalmi munkásságának minden fellelhető darabját közre adni.

Ahogy az előző számból is már értesülhettek róla, kuratóriumunk egyik nagyra becsült tagja, Eszteró Lajos elhalálozott az elmúlt év végén. Nem csak Alapítványunknak óriási veszteség ez, hanem a hazai szervezet díszmadártenyésztésnek is. Lajos elnöke volt az Ifjú Díszmadártenyésztők Regionális Egyesületének, illetve az Országos Szövetség (MDOSZ) ellenőrző bizottságának elnöke is volt. Nélküle mindhárom szervezetnek újra kell építeni irányító testületeit. Emlékét megőrizzük, további munkánk során az ő szellemiségét is igyekszünk megtartani.

Bár még csak az év elején járunk, minden madárbarátot és egyesületet arra buzdítunk, már most gondolják át, térképezzék fel, alakítsák ki véleményüket az idei Siroki-díjazott tekintetében. Fontos, hogy ebben az évben is megtaláljuk azt a tenyésztőtársunkat, aki a legméltóbb e kitüntetés elnyerésére. Várjuk a szervezetek ajánlásait augusztus közepéig.

Várjuk továbbá írásos beszámolóikat a hazánkban tenyésztett ritkább fajok tenyészikereiről, hogy ország-világnak beszámolhassunk ezekről a nagyszerű eredményekről.

Ha év eleje, akkor adóbevallások időszaka is, illetve az 1%-os felajánlások ideje is. Mint az előző évben, az idén is kérjük azokat a madárbarátokat, akik céljainkkal, szellemiségünkkel azonosulni tudnak, és lehetőségük van 1%-os felajánlásukat valamely civil szervezet felé megtenni, támogassák Alapítványunkat vele. Adószámunk a következő: 18044861-1-15 Emellett köszönettel fogadunk minden egyéb felajánlást az Alapítvány javára. Pénzforgalmi számlaszámunk: 68700061-10607495 Tiszavasvári Takarékszövetkezet.

VÁLOGATÁS SIROKI ZOLTÁN ISMERETTERJESZTŐ ÍRÁSAIBÓL 9. RÉSZ

Papagáj-amandínák

A papagáj-amandínák hazája India, Ausztrália a Csendes-óceán szigetvilága. A legszínompásabb díszpintyek közé tartoznak. Színük lehet piros, zöld vagy kék. Három fajt már az első világháború előtt behoztak Európába. A többi fajt újabban fedezték fel.

Nálunk is gondozott fajok:

Vörösfejű papagáj-amandína (*Erythrura psittacea*)

A hím homloka, a fejtető egy része, a fejdalok és a torok vörös. A deréktáj, a felső farkfedők és az elhegyesedő középső farktollak ugyancsak vörösek, a többi farktoll feketésbarna vörös szegéllyel. A szárny sötétbarna, a test többi része zöld. A szem sötétbarna, a csőr fekete, a láb szaruszínű. Hossza 12 cm.

A tojó általában fakóbb. A fej vörös színe világosabb és kisebb kiterjedésű. Hazája Új-Kaledónia. A nemek elkülönítése a fennálló különbségek ellenére meglehetősen bizonytalan és biztosan csak akkor sikerül, ha sok példány közül választhatunk. Még ilyenkor is megeshetik, hogy nem egészen kiszíneződött, fiatal hímet nősténynek ítélünk. Abszolút biztos megkülönböztető bélyeg a hímek éneke.

Háromszínű papagáj-amandína (*Erythrura trichroa*)

A hím homloka és fejdalok kékek. A deréktáj és a felső farkfedő tollak vörösek. A belső szárnytollak zöldek, a többi barna. A farktollak feketésbarnák sötétzöld szegéllyel. A tollazat többi része fűzöld. A szem sötétbarna, a csőr fekete, a lábak szarubarnák. Nagysága 12-13 cm. A nőstény fakóbb színű, a fejen lévő kék rajzolat kiterjedése kisebb. Hazája Ázsia, Új-Guinea. Ausztrália.

Vöröshasú vagy Indiai papagáj-amandína (*Erythrura prasina*)

A hím homloka, a fejdalok, a torok és néha a mell felső része (alfajok szerint változik) kobaltkék. A felső farkfedők vörösek. A legbelső szárnytollak zöldek, a többi feketésbarna zöld szegéllyel. A két középső meghosszabbodott farktoll vörös, a többi feketésbarna vörös szegéllyel. A test felső része zöld, alsó része sárgásbarna, amely a mell és a has közepe felé élénk vörös színbe megy át. A szem barna, a csőr fekete, a láb szarubarna. Hossza 14-15 cm.

A nőstény fején és torkán hiányzik a kék szín. A fej felső része és a fejdalok zöldek, de a zöld szín fakóbb, mint a hímnél. Egész alsó része okkersárgába hajló szürke. A középső farktollak csak kevéssé hosszabbodtak meg.

Beszerezésük és gondozásuk

A vörösfejű- és a háromszínű papagáj-amandína nem kényes és a legjobb költők közé tartozik.

Tenyésztésük tehát mindaddig nem volt probléma, amíg importjuk nem ütközött akadályba. A kereslet azonban már az első világháború után annyira megnövekedett, hogy a hazájukban e szép madarak száma rohamosan csökkenni kezdett, de különösen a vörösfejűt fenyegette kipusztulás (egyetlen sziget a hazája). Ezért szigorú kiviteli tilalommal védik. Így aztán, mivel friss importanyaghoz csak nagyon nehezen lehetett hozzájutni, a meglévő európai és amerikai állomány képezte a továbbtenyésztés alapját.

Természetesen a madarak ára is igen megrágult, ezért sokan üzleti szempontból az intenzív rokontenyésztéstől sem riadtak vissza. Ennek az lett a következménye, hogy világra jött sok degenerált, gyenge szervezetű, továbbszaporításra teljesen alkalmatlan madár. Ez a szomorú állapot elsősorban a vörösfejűre vonatkozik. A háromszínű robusztus, erős szervezetű madár, nála a degeneráció csupán meddőségben jelentkezett. Újabban mindkét fajból lehet, főleg Hollandiából megbízható tenyészanyagot beszerezni, amit hazai tenyésztői eredmények is igazolnak.

A vöröshasú papagáj-amandína importja jelenleg akadálytalan, viszonylag olcsón, a keresletnek megfelelő mennyiségben beszerezhető. Ennek a madárnak azonban van néhány rossz tulajdonsága is, mégpedig az, hogy nagyon kényes és nehezen költ fog-ságban. A befogott anyag jelentékeny része már útközben elpusztult, a többi pedig akkor, amikor a "boldog" madárkedvelőhöz került. Némileg javult a helyzet amióta a madárszállítmányokat nem hajón, hanem repülőgépen hozzák. Így a madaraknak nagyobb százaléka kerül látszólag egészséges állapotban az európai kereskedőkhöz. Azonban az egyoldalú, főleg száraz hántolatlan rizzsel való táplálás következtében a madaraknak jelentékeny része később mégiscsak elpusztul. Elsőrendű érdekünk, hogy ezek a színpompás madarak életben maradjanak és tudjuk, hogyan kell majd őket táplálni.

A repülőgépen történő szállítást megelőzően az volt a helyzet, hogy madarunk iránt nem volt nagy a kereslet. Annak ellenére, hogy a legszebb díszpintyek közé tartozik. A nagy elhullási veszteség miatt a madárkedvelők féltek a tartásától.

Az amandínák szakszerű táplálása

Tegyük fel, hogy abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a madarakat személyesen van módunk megvásárolni a külföldi kereskedőnél. A szűk kalitkában összezsúfolt madártömeg jó benyomást kelt. Tollazatuk kifogástalan, sokat mozognak, és sokat esznek, vagyis egészségeseknek látszanak. A probléma éppen a sok evésnél kezdődik. A kereskedők nagy része ugyanis a madarakat száraz, hántolatlan rizzsel táplálja, abból a tényből kiindulva, hogy a papagáj-amandínák fő táplálékát hazájukban a fejlettség minden stádiumában rizs képezi. A száraz, hántolatlan rizzsel való egyoldalú táplálás azonban előbb-utóbb érezteti káros hatását. A száraz rizs vitaminszegény, rendkívül kemény mag, nehéz lehántani és még nehezebb megemészteni. Amikor az ember kézbe vesz egy jó étvágyú példányt, amely még nincsen régen a kereskedőnél, és egészségesnek látszik, kondíciója rendszeren még normális, de a máj erős duzzanata már megállapítható.

A vitaminszegény táplálás következményeképpen egy gyógyíthatatlan májelváltozás lép fel, melynek végső eredménye a madár pusztulása. A szomorú vég rendszeren gyorsan bekövetkezik. A legjobb étvágy ellenére a madarak gyorsan lesóványodnak, tollazatuk borzolt lesz, sokat alszanak, és rövidesen elpusztulnak. Az első teendők tehát az, hogy a megvásárolandó madarakat kézbe véve meggyőződjünk arról, hogy a kondíció és a máj rendben van-e. A tavasszal és nyáron importált anyag megbízhatónak bizonyult, mint a téli beszerzés.

Az utóbbiaknál nemcsak a táplálás okoz gondot, hanem a hideg elleni védekezés is. Elsősorban térjünk át a száraz rizsről a csíráztatott rizsre. A rizs lassan csírázik, 4 nap is eltelik, amíg 20 °C-on a csíra kibújik, de még ilyenkor is elég kemény a mag. A hántolatlan rizs beszerzése nálunk nem könnyű dolog és külföldön sem lehet egyszerű (talán Olaszország kivételével). Ezért a németek rizs helyett hántolt zab etetésére tértek át. A zab színe, nagysága és alakja némileg hasonlít a rizshez és külföldi tapasztalatok szerint a papagáj-amandínák minden további nélkül megeszik. Később hozzászoknak egyéb magvak fogyasztásához is. Nincs probléma a fénymaggal, akár csíráztatva, akár anélkül. A kölest eleinte nem eszik, de a csumizt, különösen, ha bugában kapják, szívesen fogyasztják. A hántolatlan zabot is csíráztatni kell, és ilyen formában megeszik. Tanácsos mindegyiket szárazon és csíráztatva egyaránt elébük tenni. A tyúkhúrt állítólag nem szeretik, de a salátára rászoktathatók.

Tenyésztésükről

Különösen vigyázni kell rájuk a vedléskor. Ez évente kétszer történik és olyan gyorsan zajlik le, hogy a madarak nem egyszer majdnem röpképtelenné válnak. Legkritikusabb idő az első vedlés fogságában. Ilyenkor érzékenyek a hőmérséklet-ingadozásokra és különösen nagy a vitaminigényük. Amennyiben sikerül madarainkat a száraz, hántolatlan rizsről más magvak fogyasztására rászoktatni, megeszik a salátát, és baj nélkül átesnek az első vedlésen, véglegesen beszoktatottnak tekinthetjük őket.

Sikeres költésre csak akkor számíthatunk, ha mindkét nem vedlési ideje egybeesik. Mivel azonban madarunk évente kétszer vedlik, nem könnyű megfelelő partnereket kapni, hiszen az állatkereskedésekben csupa importmadár kapható, melyek származása ismeretlen. Tojásaik száma 5, kotlási idő 14 nap. A szülők csak 8-10 napig takarják fiókáikat, ezen túl az éjszakát a fészken kívül töltik. Ezért nagyon kell vigyázni, hogy a helyiségben, melyben költenek, éjjel se szálljon a hőmérséklet 20 °C alá, különben a legkifogástalanabban táplált fiókák reggelre kihülnek. A fiatalok 22-24 napos korukban repülnek ki és ezt követően 2 hét múlva önállóak. 6 hetes korukban kezdenek színeződni. A nőtények 3 hónapos korukban, a hímek 4-5 hónapos korukban teljesen kiszíneződtek.

Siroki Zoltán Búvár 1975

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL

10. RÉSZ

Mexikói sárga meggyvágó (*Pheucticus chrysopeplus*) tartása, és első sikeres hazai tenyésztése

2012 februárjában került hozzám (Hollandia, Zwolle) 1 pár sárga meggyvágó. Több helyen hallottam az arany meggyvágó elnevezést is e faj kapcsán.

Angol neve Yellow Grosbeak, amely illik a hímre, élénk sárgarigóra emlékeztető intenzív sárga színe miatt.

A mexikói sárga meggyvágó egy közepes testmretű magevő madár, ugyanabba a családba tartozik, mint a vörös kardinális (*Cardinalis cardinalis* vagy régebbi nevén *Richmondia cardinalis*).

Rendszertani besorolása:

Törzs: Gerincesek

Osztály: Madarak

Rend: Verébalakúak

Család: Cardinalidae (kardinális félék, szokás Grosbeak-eknek is nevezni ezt a csoportot)

Nemzetség: *Pheucticus* (ez a nemzetség egy viszonylag fajgazdag csoport, sok amerikai meggyvágó faj tartozik ide)

Faj: *Pheucticus chrysopeplus*

A faj előfordulási területe: Mexikótól Guatemaláig, fás, erdős vidékek lakója. Az esőerdőket és a magashegyi erdőket kevésbé kedveli. Alkalmi vándorlásaik alkalmával az Egyesült Államokban, nyáron Kaliforniában és Arizónában is megfigyelték. Az észak-amerikai rokon fajoknál (*Pheucticus melanocephalus*- feketefejű meggyvágó, *Pheucticus ludovicianus*-vörös mellű meggyvágó) nagyobb termetű, testhossza 21,5-24 cm. A tollazata az aranysárga, fekete és fehér színek harmonikus egységét mutatja. A hímek feje és melle mutatja a fajra jellemző szép, fénylő sárga színt. A szárnyfedők feketék és rajta szép fehér pettyek figyelhetők meg.

Első látásra beleszerettem és megvettem, annak ellenére, hogy korábbi években igen rossz tapasztalataim voltak a vadbefogott egyedek életben tartásával kapcsolatban. A tojók hasonlóak, de az intenzív színek helyett, a mell színe inkább barnásabb, a szárnyfedők fekete színe is kevésbé fényes, pala fekete árnyalatot mutat. A nemek, ivarérett madarak estében, jól megkülönböztethetők. A fiatalok a tojók színéhez hasonlóak.

Hangja nem különleges, egy közepes minőségű éneknek tekinthetjük. 2-5 halvány kékes vagy zöldes tojást rak, amelyeket nagy barna és szürke foltok tarkítanak. Hazájában alacsony vagy közepes magasságban építi fészket, amely csésze alakú.

A februárban megvett madarakat, a karantén lejárta után, március végén kihelyeztem egy 3x1x2 m magas külső röpdébe, amelyhez egy 1,3 x1x2 m magas belső röpdé csatlakozik. Az etetés a belső részen történt. A madarak vadbefogottak voltak, így az első évben aklimatizálódtak, az import madarak törött tollai, csak az őszi vedlés alkalmával rendeződtek. Mivel ez volt az első pár Magyarországon, így a belföldi tapasztalatokra, tenyésztői véleményekre nem számíthattam. Sokat segített a bevetés fázisában az a tulajdonságuk, hogy a madarak alaptermészete nem nevezhető félnéknek. Kíváncsi, mindent "megkóstoló" madarak, és ez a tulajdonságuk segített az "étlap" összeállításában. A magkeverékük Blattner gimpel III, ez egy nagyon jó keverék, a probléma az, hogy vagy drága postai szállítással, vagy kiutazással oldható meg a beszerzés (még így is a kapható magkeverékek közül a legdrágább, de a külföldi tenyésztők szerint is a legjobb minőséget képviseli az európai kínálatban).

Tapasztalataim szerint a rovarokkal nem nagyon szimpatizálnak, így a felkínált lisztkukac, gyászbogár lárvá nem nyerte meg a tetszésüket, viszont a pinky, ha kellően elkevertem a csírázott magokkal, elfogadásra került részükről. Viszonylag sok csírázott magot fogyasztottak a nyári időszakban, a zöld és a félérett magok is a kedvenceik közé tartoztak. Szinte minden szezonális gyümölcsöt elfogadtak a boggyós gyümölcsökkel együtt. A szárított tojásos eseségek közül a Witte Molen márkájú vált be legjobban. Mindezen kínálat ellenére sem mutattak fészkelési hajlandóságot. Téltre a belső fűtetlen helyen maradtak, a téli takarmányukban a csíkos napraforgó kapott fontos szerepet, amit szívesen el is fogyasztottak.

Ez év tavaszát a szaporítás reményében vártam, de a hím intenzív éneke volt az egyetlen momentum, ami bizakodásra adott okot, valamint a tojó alkalmi fészekanyag szállítása, amit még kedvező jelként tudtam elkönyvelni. Mint utólag kiderült, az élő növényzet, a fészkek fedett helye szükséges számukra. Ahol sikerült szaporításuk - amit az alábbiakban ismertetek - ott bebizonyosodott, hogy fontos a természetes takarás biztosítása. Az alábbiakban egy hazai tenyésztőtársam első hazai sikeres tenyészeredményét foglalnám össze.

A tenyésztéshez egy nagy adag szerencse is kell. Egy, e műfajban kezdő tenyésztőt 2012 őszén rábeszéltem Zwollében, hogy vegyen egy párat ebből a rendkívül

dekoratív fajból, feltételezve, hogy így a 2 pár madárral több esélyünk lehet a sikeres tenyésztés szempontjából. Az általa vett madarak egy nagyméretű röpdében május végén a beültetett szivarfa (*Catalpa bignonioides*) lombjában elhelyezett fészket foglalták el, 2 tojást raktak. A fészkek egy komoly építmény volt, a tojó sok szénát felhordott, de mindenekelőtt a fenyők friss hajtását használta fel építő anyagként. Itt is a fiatal szivarfa első elágazása volt számára a megfelelő hely. A későbbi tojásrakások előtt kicsit kitarozta a fészket, valószínű ezért következett be, mert csak az utolsó fiókát nevelte a fészkekben, a többit kézzel kellett felnevelni. Így, a fészkek fiókák általi elszennyeződése nem következett be, alkalmas volt a következő fészkek aljak tojásainak elhelyezésére.

A madarak területvédelme, minden más faj költését lehetetlenné tette. A rendszeres fészkek kontrollt nehezen viselték (ami az import madarak jellemzője), így kelés után (12 nap kotlás után) az egyik fiatal eltűnt, a másikat dajkaságban 4 napig sikerült neveltetni, és akkor került hozzám, és sikeresen felneveltem. A kézi nevelés rendkívül fáradtságos munka, de komoly kihívás.

Ki kellett találnom, hogy mit adjak enni a fiókának, amely állandó hőmérsékletet is igényelt a nyári meleg ellenére. A hőmérséklet nagyon fontos tényező, hiszen a hőszabályozás hiába alakul ki az 5-6 napos korú fiatalok esetében, ha ilyenkor még csak tollkezdemények jellemzik a kültakarójukat. Ha a fiatal madár fázik, az emésztése lelassul, fejlődése a szokásos növekedési intenzitástól lényegesen elmarad, nem ritkán az egyed pusztulását is okozhatja. További problémát jelentett, a gyors emésztéssel járó gyakori etetés igénye. Az első napokban, de később is megfigyelhető, hogy a természetben a fiókát nevelő madarak folyamatosan érkeznek a fészekben lévő fiókáikhoz a táplálékkal. Korábbi tapasztalataimból tudtam, hogy a magevők nagy része a fiókanevelés időszakában rovarevővé válik, szinte kizárólag rovarokkal etet. Mivel a taxonómiai rokonság a kardinálisokkal egy csoportba rendszerezi, ezért az ott már megszerzett tapasztalatok váltak irányadóvá.

Szerencsére van egy nagyon rendes fiatal ismerősöm, aki a fecskék mentése terén elévülhetetlen érdemeket szerzett, az, amit Ő tesz a fecskék mentéséért az igazán elismerésre méltó. Az Ő receptje, és a vegyes rovertáplálás hozott eredményt. A fiatalok korán elhagyták a fészket, a kelés után 13-14 nappal.

Mivel a szülő madarak a kikelt fiókáikat nem nevelték, még 4-szer raktak tojást, szinte 2-3 hetenként (4-3-3-2 tojást fészekaljanként). A második fészekaljából 1-et, a harmadik fészekaljából 2-t, a negyedikből 1-et sikerült kézzel felnevelnem a fentebb említett módon. Az ötödik fészekalj lerakása (2 tojás) október elejére esett, így ezt a madarakra bíztuk, és a kikelt 2 fiókából egy ismét eltűnt, és egyet pedig a szülők felneveltek. Etetésre a viaszmosoly lárva volt a legényencebb falat számukra. Ebből bőségesen fogyasztottak és a fiatal madár igen gyorsan fejlődött. A korábbi költés nevelési intenzitásából okulva naponta rásegítettünk a fészekben lévő fióka etetésére néhány darab viaszmosollyal. A szülők nem vették zaklatásnak a segítséget, viszont kirepülés után a fióka a táplálék kínálásakor már elmenekült. Így az önállóvá válásig a szülők gondoskodására volt bízva.

Jelenleg olyan tenyésztett szaporulattal rendelkezünk, amely képezheti a jövő évi tenyésztés sikerének alapját.

Lipták József

SIROKI ZOLTÁN ÉLETÚTJA- ÖNÉLETRAJZI SZEMELVÉNYEK

5. RÉSZ

A debreceni TIT Biológiai Szakosztályának elnöke voltam évekig. Ebben a minőségemben részt vettem a TIT-nek Balatonfüreden évente megtartott vándorgyűlésein. Ezeken aktuális biológiai problémákról tartottak előadást (pl. Soó Rezső, Kárpáthy Zoltán, Hortobágyi Tibor). Magam is tartottam vetítettképes előadást a Hortobágy növény- és madárvilágáról. Debreceni tartózkodásom alatt évekig egyenesszárnyú rovarokat is gyűjtöttem (sáskákat, szöcskéket). Gyűjtőmunkám eredményéről a Debreceni Déri Múzeum évkönyvében számoltam be. A madárkedvelés és tenyésztés végigvonul egész életemen. Ornithológiai, entomológiai és botanikai stúdiumok közül az első helyen mindig a madártartás és -tenyésztés állott. Ennek eredménye az 1976-ban megjelent „Díszmadarak a lakásban” című, a Mezőgazdasági Kiadó által sajtó alá rendezett 290 oldalas, szép színes ábrákkal illusztrált könyvem. Az igen szép, színes madárképek Csépe Magdolnát dicsérik.

1975-ben történt, hogy dr. Szalai Sándor akadémikus, a Debreceni Atommagkutató Intézet igazgatója tervebe vette, hogy megvizsgálja a Hortobágy legelőterületeit borító növényzet mikroelem tartalmát. Mint botanikust, engem kért fel, hogy a hortobágyi fitocönózisok növényzetét begyűjtsem. Dr. Sámsony Zoltánnal 1975-ben, mint vegyészrel és munkatársaival 12 alkalommal jártunk a Hortobágyon és begyűjtöttük a legelőnek használt területeket borító vegetáció növénytakaróját fitocönózisok szerint. A kémiai vizsgálatokat az Atommagkutató Intézet munkatársai végezték. A vizsgálatok eredményéről szóló közlemény 1977-ben jelent meg az Agrokémia és Talajtan című folyóiratban. Ugyanazt a munkát elvégeztük 1987-ben a Borsodi Mezőségeen is.

Siroki Zoltán

A Siroki díj (vándorszerleg) eddigi tulajdonosai

1993 Péter Géza
1994 Ballagó Emánuel
1995 Virágh Dezső
1996 Laskay Sándor
1997 Vas Sándor
1998 Tóth Sándor
2001 Lakó Antal
2002 Gere Géza
2004 Diószeghy Sándor
2005 Soós János
2006 (Dogosi Károly jelölt, elhalálozott)
2008 Makai Pál
2011 Pócsi Béla
2012 Pálinkás György
2013 Maróti Béla